

това време и принадлежала наедно съ града си на българско царство. Въ това нѣщо доволно и увѣрява и Константинъ Багрянородный. Описовающи палагни циримоніи онъ говори: „Ако да присѫтствува пѣкоти си отъ Вѣсточны Патріарси па священны царски праздненства, то они предходатъ и послѣдуватъ въ таковъ исто порядокъ, каковъ всекий патріархъ има въ църква, а послѣ по нихъ Архіепископъ Българскій 60). Значи, Българскій Архіепископъ ималъ е първо място непосредствено послѣ четвъртия Вѣсточни патріарси каквото въ палатны-тѣ, така исто и въ църковнитѣ поредоци. Значи, правото, което му было усвено отъ царя Юстиніана Великаго, онъ пазилъ е и никакъ не му го отнемалъ 61).

Но понеже скоро послѣ припознаніето Даміана въ патріаршеска степень Българското царство быде разрушено отъ Цариградскій царь Иоаннъ Цимисхій и отъ Руссытѣ и, загубивши своего царя Бориса Петровича, быде оно покорено на нѣкое време Цариградскому царскому престолу; то ся пыта, могла ли е да сѫществува патріаршеска степень въ Българія и остана ли независимостта (*ἀυτοκιφαλία*) и самостоятелността (*ἀυτονομία*) на българскійтѣ архіепископъ неизмѣнна и послѣ това? Въ той случай ако и не нахождаме въ Византійски лѣтописцы явно нѣщо пито за Іерархія българска, пито за патріарха, пито за паріаршество Българо-Силистрійско, но мы утвърдително казваме, шо ако и да быль устраниенъ Даміанъ отъ патріаршествованіе и даже ако е быль свръленъ и отъ архіепископскій престолъ, обаче българската церковъ и Іерархія не были отчуждены отъ своята си независимость и самостоятелность, каквото ще ся удостовѣриме въ това пѣщо и отъ подолѣ приведенното свидѣтелство. Но по преди нека да ся обрѣ-

60) *Memoriae popul.* T. II, pag. 605.

61) Гаѣдай 131 Юстиніанова Новела.